

Вродниця

Яків Щоголів

Раз я вийшов в город, йду по пішоходу;
Всякого багато тягнеться народу...
Бачу — по дорозі сосну розкидають;
Кажуть — молоде щось завтра поховають.
Здалека од церкви дроги од'їздили,
Півчі у киреях з цвинтаря спішили.
Я ввійшов у церкву. Вийшли з неї люди;
Попід зводом стало пусто й тихо всюди;
Тільки в ризах д'якон псалтирі читає,
Та висока свічка в ставнику палає.
Онде катафалок, фльоресом оббитий,
До землі шовковим килимом покритий,
І труна на йому пишна та багата,
В золото і синій оксамит убрата,
Хто ж од землі взятий в землю і вернувся?
Я в труну багату глянув — і жахнувся!
Біла, як любастер, в білому одіта,
І поверх парчею срібною покрита,
Тихим сном навіки вродниця заснула,
Хрест собі на лоні міцно пригорнула.
З голови на плечі коси розпускались,
Із очей на волю сльози не прохались;
Тихого покою смерть з лиця не стерла,
Щось недосказане на губах завмерло...
Серце надривалось, вірить не хотіло,
Щоб душа безсмертна кинула це тіло!
Так би і сказав їй: "Годі почивати,
Встань та йди, царице, світом керувати!"
Тільки смерть нещадна не така сила,
Щоб вертала те нам, що взяла могила!
І ції не верне. Вранці сонце встане,
Веселд у церкву крізь вікно погляне,
Стіни, катафалок — все кругом освіте
І красу безживну променем привіте.
Що ж, чи так над нею весело світило
Сонце в небосхилі і тоді, як тіло
Молоде й огрядне мочі набиралось,

Силою кипіло, смерті не боялось?
Чи оцю всю розкіш і красу безмірну,
Серце її добре, душу її вірну,
Мов які таємні, необорні чари,
Покривали темні й непроглядні хмари?
Що б там не робилось, а нова могила
В тихій усипальні вродниці поспіла.
Люди ту могилу кинуть і забудуть,
Тільки вже навіки понад нею будуть
Сили херувимів весело літати
І святу одрину стиха привітати!..

1877